

Vaebrania

¹ Amasaki ghano ghakakilile uNguluve alyajovile navasehe vitu kukilila avavili unsiki ghoni musila inginga.

² Looli mufighono ifi fino tulinafyope, uNguluve ajovile nusue vwinila u Mwana, juno akam'bikile kuva vuhaasi vwa fiinu fyoni, kukilila umwene alyapelile ilisi.

³ Umwanake lwe lumuli lwa vwinike kwa mwene, uluvelo lwa mwene lwa mukisina kya mwene, ighendelesia ifinu fyoni kungufu sa lisio lya mwene. ye aling'anisie uluvalasivuo lwa nyivi, alikalile pasi paluvoko lwa ndiyo ulwa vutwa ku kyanya.

⁴ Nofu kukila umunyamhola, ndavuli ilitavua lino akalihasile vule linofu kukila ilitavua livanave.

⁵ Ulwakuuti unyamhola veeni aghelile pijova kuti, "Uve ulimwanango, umusyughu nili nhaata ghwako?" Kange, "Niva nhaata kwa mwene, ghwope iva mwana kulyune?"

⁶ Kange, unsiki ghuno akamuletile umolua kwa kwasia mu iisi, akatisagha, "Avanyamola vooni ava Nguluve vanoghile pikufunya."

⁷ Vwinila Unyamhola ajobe, "Umwene juno ivomba avanyamhola vamwene kuva mhepo, navavombi va mwene kuva mili sa mwooto."

⁸ Looli ulwakuuti uMwana ijova, "Ikitengo kyako ikya vutua, Nguluve, kya kyavusila kusila.

Ulukongoja lwa vutua vwako lwe lukongojo lwa vugholofu.

⁹ Ughanilue uvugholofu nhh lusukunalo uvunangi vwa ndaghilo, lino Nguluve, Nguluve ghwako, akupelile amafuta gha lukelo kukila avanino.”

¹⁰ Pavutengulilo, uMutwa, alya vikile ulwalo lwa iisi. Uvulanga mbombo sa mavoko ghako.

¹¹ Silivuka, looli uve ghu ghendelelagha. soni sisakala hwene mwenda.

¹² Ghukusikunjagha hwene likoti, sope sihambuka ndavule umwenda. looli uve ghwe julajula, na maka ghako naghilidugha.”

¹³ Neke ghwe nyamhola juliku uNguluve aka-jovagha unsiki ghwe ghwoni, “Ikale paluvoko lwango ulwa ndiyo hadiniliva nikuvavomba avalugu vako kuva kitengo kya pamaghulu ghako”?

¹⁴ Asi, avanyamhola vooni na se mhepo sino sisung'ilue kuvavombelela na pikuvavika vunofu vala vano viliva vihasi uvupoki?

Muliango 2

¹ Lino lutunoghile tuvike uluhuvilo kukila kughano tupulike, ulwakuti tulabaghulivu tuka baghulua patali ni je.

² Ulwakuva imholo jino jilya jovilue na vanyamola ja kyang'haani, uvuhosi vwoni nu vuvwafu vukwupila isaha jene,

³ tupokakua ndani nave natuvingilila uvupoki uvu uvuvaha? —uvupoki vuno vukapulisivue nu Ntwa na kukuvonesia kulyusue navala vano valya vupulike.

4 UNguluve kange alivonesisie kukivalilo, mu-fidegho, na mumbombo soni imbaха, na muluvonolo lwa Mhepo uMwimike sino alyasighavile v威mila uvughane vwa mwene jujuo.

5 UNguluve nakabikile uvulanga vuno vu kwisa, vuno tujova imholo sa vwene, psa pavanyamhola.

6 Pa uluo umuunhu jumonga ulelilile kumonga iti, Umuunhu ghwe veeni, nambe naghughesia pikumbuka? Nambe mwana ghwa muunhu, nambe kukuswila?

7 umuunhu iva n'debe kukila umunyamhola; uvwasisie ingela ja v威mike nu vwoghopua. (Kadilila: Munakala inofu isakwasia, amalembe agha napweghale. "Pe um'bikile pakyanya pambombo ja mamavoko ghako.)

8 Ubikila ifinu fyoni pasi pamaghulu gha mwene." Lino uNguluve abikile ifinu fyoni pasi pa vaanhу. Nalyakilekile ikinu kyekyoni kino nakilyale pasi pa mwene. Looli lino natukufivona ifinu fyoni kuuti filipasi pa mwene.

9 Nambe lino, tukughavona ghano ghano alyavombile kunsiki, pasis kuli munyamhola—Yesu, juno, v威mila vwa mumuko sake nuvufue vwa mwene, afwalisivue ingela ija v威mike nu vwoghopua. Lino kuvumofu vwa Nguluve, uYesu avonjile uvufue v威mila vwa vaanhу vooni.

10 Lulyale lwa kyang'haani kuuti uNguluve, ulwakuvaifinu fyoni pwefile v威mila umwene kukilila umwene, lukamunoghile kukuvaletela avaana vinga mu v威mike, nakuuti luka-munoghile kukum'bomba um'baha mu vupoki

vuvana kuva mwitike kukilila imumuko sa mwene.

¹¹ Ulwakuuti vooni vavili jula juno ibika uvwimike navala vano vivika uvwimike, vooni vihuma mukisikina kimo, Nguluve. vwimila ulu jula juno ibika uvwimike kwa Nguluve naivoona soni kukuvakemela avanyalukolo.

¹² Ijova, "Nipulisiagha ilitavua lyako kuva nyalukolo vango, nikwimbagha vwimila uve kuhuma munkate mu lipugha".

¹³ Kange akatisagha, "Ninoghelue mwa mwene." kange, "Lolagha, apa nili navaana vano u Nguluve amelile."

¹⁴ Pa uluo, ulwakuva avaantha vano ava Nguluve vihangha um'bili ni danda, naju Yesu alya hangile ifini vulevule, ulwakuti kukilila uvufue ulwakuuti am'benapule jula unyavutavulilua vwa vufue, juno ghwe setano.

¹⁵ Ulu lulyale anala neke avavike mu vvavuke vala vooni vano vikilila inganighanibsa vufue vakikalile amikalile ghavanave ghalyale muvukami.

¹⁶ Isa kyang'haani naghwe nyamola juno ikuvatanga. Pa uluo, ikuvatanga avaholua va Abraham.

¹⁷ Pa uluo, jilighanilue umwene ave ndavule avanyalukolo va mwene mu sila soni, neke ava n'tekesi m'baha unyalusungu nu lwutiko ku finiu ifya Nguluve, neke kuti awwesie ningufu sa kuhumia inyisaghilo mu nyivi sa vaanhу.

¹⁸ Ulwakuva u Yesu jujuo apumuike, na kuggelua, ali ningufu sa kuvatanga vano vighelua.

Muliango 3

¹ Lino, vanyalukolo vimike, vahangi va ng'emeleo sa vulanga, munsaghe u Yesu, vasung'ua nu n'tekesi um'baha vupoki vwitu.

² Ulwakuva alyale n'kola kwa Nguluve juno alya nsalwile, ndavule alyale n'kola uMusa kange munymba joni ija Nguluve.

³ Ulwkuva u Yesu avalilue kuva nu vwoghopua uvuvaha kukila vuno alyalenavo uMusa, ulwakuva jula juno ajengile inyumba alimukivalilo kya vwoghopua kukila inyuma jijio.

⁴ Ulwakuva inyumba jejoni jijengua nu muunhu jumonga, looli juno ijenga ifinu fyoni ghwe Nguluve.

⁵ Sakyang'ani uMusa alyale mitike ndavule um'bombi mu nyumba joni ija Nguluve, yevihumia uvwolesi vwimila amasio ghano ghilijovua unsinki ghuno ghulikwisa.

⁶ Looli u Kilisite Mwana ghwa Nguluve mu vwimilisi vwa nyumba ija Nguve. Usue tuli nyumba jamwene nave tukola ng'aning'ani mu vvitiki na mulutogo vvitika.

⁷ Pa uluo, pe hwene uMhepo u Mwimike vule ijoba, "Umusyughu, nave ghupulika ilisio lya mwene,

⁸ Ulajbikaghha inumbula jako kuva nalamu ndavule ava Israeli vule vakavombile uvuvwafu, mu nsiki ughwa kughelua mu fidunda.

⁹ Unsiki ughuno ava nhaata viinhu vakanikuviesie mungelo, nu nsiki, ghwa maka fijigho fine, vakasagha imbombo sango.

¹⁰ Pa uluo nanikakelile ni kikolo ikio. Nikajova,

“Visova unsiki ghoni mu moojo ghave navakag-wile isila sango.

¹¹ Hwene vule nika jighile mu lyoojo lyango: navikwingila ulutogo lwango.”

¹² Muve maso, vanyalukolo, kuti nakweghun-gavisaghe umwojo umosi ghuno naghukwitika muvamo vini, inumbula jino jiva kutali nu Nguluve juno mwumi.

¹³ Pauluo, mupulisiaghe ifighono fyoni umuunhu ghweni nu nine, neke pano kitambulua ikighono munogheluaghe, neke jumonga mulyumue alekaghe piva nsila vu hugsu ku vu syangi vwa nyivi.

¹⁴ Ulwakuva tuli vahangilanisi va Kilisite tun-gave nuvumo nuvuvoneng'ano vwitu ku ngufu mwa mwene kuhumia amasaghe kufika ku-vusililo.

¹⁵ Vwimila vwa iili ye lijovilue, “Umusyughu nave mupulika ilisio lyamwene, mulabika amoojo ghinu ghave ghasila vu hugsu, ndavule ava Israeli vuli vakavombile unsiki ghwa vu hosi.”

¹⁶ Vevaveni avuo vano vampulike u Nguluve kuvuhosi? Navalyale vevala vono uMusa akavongelisie kuhuma ku Misri?

¹⁷ Vevaveni vano uNguluve akavakalalile mu maka fijigho fine? Kisila vumo vwaa vala vano vakavombile inyivi, vano amavili ghuvanave ghalyafwile ghalyaghonile mulukuve?

¹⁸ Vevaveni vano vakafingile uNguluve kuti navilikwingila mulutogo lwa mwene, nave nave-vala vano vakawitike umwene?

¹⁹ Tuvona ulwakuti navakaghwesisie kuk-

wingila mulutogo lwa mwene ulwakuva navakiti.

Muliango 4

¹ Pauluo, lutunoghile kuva maso ulwakutu mulyumue napweangavisaghe nambe jumonga juno kwande ikunua kuva nulufingo ulukwilanifu lwakwingila muvwavuke vwa Nguluve.

² Ulwakuva tulnimola inofu vwimila ulupumo lwa Nguluvelikapulisivue mulyusue ndavule ava Israeli luno valyale nalo, looli imola iijo najikavatanga vala vano vakapulikekisila kulungika ulwitiko uluo.

³ Mu lyusue, twevano twitike-usue ena muvamo tulikwingila mu lupumo lula, ndavule vule jijova, "Ndavule nikijiighile mu lyoojo lyango, Navangingile mulupumo lango." Akajovile ulu, ulwakuva imbombo soni sna akavombile skakwilanile kuhima muvutengulilo vwa iisi.

⁴ Lino ye ajovile pala oamonga vwimila ikighono kya lekela lubale, "UNguluve alyapumile mukighono kya lekela lubale kusoni sino akavombie."

⁵ Kange ajovile, "Navangingile mululumo lwango."

⁶ Pauluo, kutengulila ulupumo lwa Nguleve bado lwigho vwimila vwa vamo kukwingilla, kuvutengulilo vwa vaisraeli vinga vano vakapulike imola inofu vwimila ulupumo lwa mwene navakingile ulwakuva nava kamwitike,

⁷ UNguluve akabik a kange ikighono kimonga, kikemelua, "Umusyughu." Umwene akatemile ikighono iki ye ajovile kukilila u Daudi, juno

alyajovile kunsiki n'tali jukila ghano ghakajovilue kuvutengulilo, "Umusyughu nave mupulika ilisio lya mwene, namulabikagha amojo ghinu kuva magumu."

⁸ Ndavule u Yoshua yevavapelile ulupumo, uNguluve asaleka kujova mu kighono ikinge.

⁹ Pa uluo kuliva ni Sabati ja lupumo jino jibikilue vwinila vwa vaanhу va Nguluve.

¹⁰ Juno ikwingila muvupumo vwa Nguluve umwene jujuo apumile kuhumilanila ni mbombo sa mwene, ndavule u Nguluve vule avombile wa mwene.

¹¹ Lutunoghile kuva nikyumilyua kya kwingila muvupumo, neke napwengavisaghe junو ighwila mufihwani fya vugalusi vono vavobile.

¹² Ulwaku ilisio lya Nguluve lili nu vrumi ni ngufu kange lili nuvutemi kukila uvwa bamba jejoni inya vutemi kuvili. Kange jihoma nakufikilla kughavania inafusi sa numbula, niflungo fya muunhu nifino nafighwesia kughaving'haana. Nilino likagula gha numbula gha mwene.

¹³ Nakwekile kino kifisime pa vweni vwa Nguluve. Pa uluo, ifinu fyonи fikuvonesia pa vweli ku maso gha jumo junо ighanilue kuhumia ifivalilo.

¹⁴ Pambele kuva nu n'tekesi um'baha junо alingile mu iisi, uYesu mwana ghwa Nguluve, kuvukangali tugadilile ulwitiko lwitu.

¹⁵ Ulwakuva tusila n'tekesi um'baha junо na ikagula ulusungu vwinila uvuvotevote vwitu, looli umwene junо isila sa mwene soni akale ighwelua ndavule usue, looli unsila nyivi.

¹⁶ Pe tuise nuvukangali pa kitengo ikya vutua

ika lusungu, neke kuuti twupile uvumofu kange kupelua ulusungu ulwa vupoki unsiki ghwa vufumbue.

Mulyango 5

¹ Lino un'tekesi umbaha, juno alyasalulivu kuhuma mu vaanhу vamo, asalulivue kukwima vwinila aveene mu finu fighanulivua nu Nguluve neka vaghele kuhumia kwa jumo uluvonolo ni dhabihu vwinila inyivi.

² Ndaponu ivombagha kuvu kola avayasу navanyalukani ulwakuva ghwope vunsungutile uvuvotevote.

³ Vwinila vwa iili, aghanilue kuhumia ilitekelo vwinila inyivi sake ndavule ivomba munyivi sa vaanhу.

⁴ Nakwale umuunhu juno ikuvukalalila uwoghopua uvu vwinila umwene jujuo, looli pambele, uNguluve anoghile an'kemele, ndavule jilyale kwa Haruni.

⁵ Nambe uKilisite nakipelila uwoghopua mwene kwa kuvomba mwene piva n'tekesi m'ba. Pauluo, "Uve ulumwanango, umusyughu nili Nhaata ghwako."

⁶ Lulivule ijoba kange ikisala ikinge, "Uve ulin'tekesi ghwa kuvusila ulwakuti mukihwani kya Melkizeki."

⁷ Unsiki ghwa kighono kya mwene mu mbili, akifunyile na kuvasumila, alyansumile u Nguluve na masosi, kwemwene ivwesia pikumwavula kuhuma muvufue. Vwinila vwa vukola vwa mwene kwa Nguluve, alyapulikisivue.

⁸ Vwimila ulwakuti alyale Mwana, akamanyila ku kwitika imbombo sino sikampumwisi.

⁹ Akakwilanila musila iji akavombeka ku vaanhу vooni juno ikumwitika vwimila vwa vwavuke uvwa kuvusila kusila,

¹⁰ ulwa kubaghulua nu Nguluve ndavule u n'tekesi um'baha pa lwa Melkizedeki.

¹¹ Tuli na minga agha kujova vwimila uYesu, loolo lutalamu pikuvoolelala ulwakuva umue mulivolo va kupulikisia.

¹² Ulwakuuti unsiki ugho lukavanoghile kuva vavulanisi, lukyale ulwa kuuti kuli luvumbulilo lwa vaanhу kuvavulanisia imbulanisio sa vwavuke vwa lutengulilo lwa ndaghilo sa lisio lya Nguluve. Mufumbilue utusiva nakwekuuti ikyakuliabikyumu.

¹³ Ulwakuva ghweghwoni juno ikupula utusiva nalinuvutavulilua mu mhola sa vwakyag'haani, ulwakuva badu mwana.

¹⁴ Kukighavo ikinge, ikyakulia ikinge kye kya vaanhу avagojo, vala vano ulwakuva vali nuvutavulilua vuvanave kughanulania uwakyang'haani nuvu hosi vavulanisivua kukagula amanofu nuvu hosi.

Mulyango 6

¹ Pauluo, tungaleke kino tumanyile tasi vwimila imhola ija Kilisite, tughanilue kuva ning'aki kulungika kuvughifu, natulabikagha kange ululaato kuhuma mumbombo sino silawwumi nu lwitiko mwa Nguluve,

² nambe ulwalo lwa mbulanisio sa lwofugho, napikuavikila amavoko uvusyuke vwa vufue, nuvuhighi vwa kuvusila kusila.

³ Pe tuvombagha anala nave uNguluve angatavule.

⁴ Ulwakuva najinga wezekane ku vala vano vakapatile ulumuli lwa vutengulilo, vano vaka vonjile ikipelua kya kya iisi, nakuvomba kuuti vave va hangilanisi va Mhepo u Mwimike,

⁵ kange vano vakavonjile uvunono vwa lisio lya Nguluve ni ngufu sa nsiki ghuno ghukwisa,

⁶ kange vakaghua jikasiting'ana kuvagomosia kange mululato. Ili vwimila vwa kumpumusia uMwana ghwa Nguluve ulyavuvili mu numbula save, vakambombo hwene kyombo kwa lubenapulo pavuvalafu.

⁷ Ulwakuva iisi jino jikupile ifula jino jitonya kinga pakyanya pa jene, pe jikamelesia amamela agha nyaluvumbulilo muvano vakavombile im-bombo mu iisi, ikwupila uvufunuluo kuhuma kwa Nguluve.

⁸ Looli ghi humia amasonge na masoli, liliuvule kange lutogo luli palatalama lwa kughunua. Kuvusililo ku sova.

⁹ Nambe kuuti tujova anala, vamanyani va ghanike, tusyangua namasio amanono vwimila umue namasio vwimila uvupoki.

¹⁰ Ulwakuva uNguluve ghwa kyang'haani nangasyamue imbombo jinu nulughano luno avonesisie vwimila ilitavua lyabmwene, muili mukava vavombile vitike kange bado mukuvavombela.

¹¹ Tunoghelia kyongo kuuti umuunhu ghweni asone ingufu silasila kufika kuvusililo vwa

kyang'haani vwa lughimbo.

¹² Natughanile muve volo, looli muve vitiki vano vihaasi ulufingo vvimila vwa lwitiko lwa lugudo.

¹³ Ulwakuuti uNguluve ye ampelile u Abrahamu ulufingo, alyampelile mu numbula ja mwene ulwakuva ngale nakijighile kwa junge ghweghoni juno n'ojo kukila umwene.

¹⁴ Akajovile, "Sakyang'haani nikukufunulila, nikukwongelela ulukolo lwako kyongo."

¹⁵ Musila iji, uAbrahamu akupile kila kino akafingilue pauluo akaghulagha nulugudo.

¹⁶ Ulwakuva avaanhу vikujiigha kwamwene um'baха kukila aveene, nakuveene uvusililo vwa maghelano soni kya kijiighо kuvonesia.

¹⁷ Unsiki ghuno uNguluve akalamula kusona pavivalafu kukila avahaasi va lufingo uludonyo lwa mwene lunono luno naluhambuka, linoakasonile nulu jiigho.

¹⁸ Alyavombile analе neke ifiinu fiviili fino nafihambung'ana, kkange mu ifio uNguluve nangajove uvudesi, usue twevano tukakimbille kuvusyefu kuuti tukemelue inumbula kugadilila kwa Nguluve uluhuvilo lunolukavikilue pavulongolo palyusue.

¹⁹ Tuvona ulughimbo ulu hwene lwimilo lughifu kange luhuvilo lwa numbula situ, ulughimbo luno lukwingila pakimenyule kya mun'kate mumbele mulipazia.

²⁰ UYesu akingile pa kimenyule kilandavule umulongosi ghwitu, angavombeka kuva n'tekesi m'baха hadi kuvusila kusila pambele pa vutavike vwa Melkizedeki.

Muliango 7

¹ Lulyale ndiki Melkizedeki, ntwa ghwa Salemu, n'tekesi ghwa Nguluve alikukyanya, juno alyatang'ine nu Aburahamu yeigomoka ahumile kubuda ghwope akamfunulila.

² U Aburahamu akampela kimo mu kijigho kino alya mhejile ujilani ghwa mwene "Melkizedeki" kwekuuti" bntwa ghwa kyang'haani" kange "ntwa ghwa Salemu" juno ghwa "ntwa ghwa lutengano."

³ Nsila nhaata, nsila ng'ina, nsila va pasi, nsila vutengulilo vwa kighono nambe vusililo vwa mikalile gha mwene. Pa uluo, isighala n'tekesi ghwa kuvusila nakusila, hwene mwana ghwa Nguluve.

⁴ Lino sagha vule umuunhu uju vule mbaha. umpafi viitu uAbrahamu akampela kimo mu kijigho mu finu fino akatolile muvulugu.

⁵ Nuvwa kyang'haani, lukolo lwa Walawi, vano vakupile i ofisi sa vatekesi valyale ni ndaghilo kuhuma muvanya ndaghilo kukong'ania muki-valilo kimo ku kijigho kuhuma kwa muunhu, vano ve, kuhuma kuva Israeili vanine, palikimo nakuuti aveene, kange, lwe lukolo kuhuma kwa Abrahamu.

⁶ Looli uMelkizedeki, juno nalyale nulukolo kuhuma ku va Lawi, alyupile ikivalilo kimo mu kijigho kimo kuhuma kwa Abrahamu, pe akamfunulila, umwene alyale nulu fingo

⁷ Apuo najikanilue kuuti umuunhu un'debe ifunulivua nu ngoyo.

⁸ Ku mbombo iji umuunhu ikwupila ikivalilo

kimo mu kijigho kimo ilifua ikighono kimo, looli mu mbombo ijinge jumo juno alyupile kimo mu kijigho kimo kwa Abrahamu, vakamwolelela hwene nyavukalo.

⁹ Namuhwanikisio sa njovale, uLawi juno alyupile ikivalilo kimo mu kijigho kimo, kange alyahombile kimo mu kijigho kimo kwa Aburahamu,

¹⁰ ulwakuva u Lawi alyale mu mavingo fya va nhaata vvake Abrahamu unsiki Melkizedeki pano alyatang'ine nu Abrahamu.

¹¹ Lino ndavule uvukwilani lukaghwesisie kukila kwa n'tekesi u Lawi, (pa uluo pasi pa mwene avanu vikupila indaghilo), kulyale nuvufumbue vuliku kukila kwa nteklesi ujunge kukwima pa mbele pa kihwanikisio ikya Melkizedeki, kenge na kwekukemelia mufupinyua fya Haruni?

¹² Lino unteklesi angagaluke, pejilondua na sindaghilo si hambung'ane.

¹³ Kwajumo juno amasio agha ghakajovilue vvimila vwa kikolo kinge, kuhuma kwa mwene nakwale juno alyimile pa litekelo.

¹⁴ Lino luli pavuvalafu kuuti uNtwa ghwitu alyahumile mwa Yuda, ikisina kino uMusa nakatambulagha avatekesi

¹⁵ Nagha ghano tujova ghalipavugholofu ulwakuti un'tekesi ujunge ihumila kukihwanikisio kya Mmelkizedeki.

¹⁶ Untekesi umpia uju naghejumo juno ulwalo lwa ndaghilo siliwwimila vwa kikolo kya muunhu, looli ulwalo lwa ngufu sa mikalile ghano naghighela ku nangika.

¹⁷ Lilno amalembi gha vwolesi vvimila

umwene: "Uve ulintekesi kuvusila na kusila pambele pa kihwanikisio kya Melikizedeki."

¹⁸ Ulwakuva indaghilo indongosi sikavikilue palubale ulwakuva mbotembete nasinoghile.

¹⁹ Pa uluo indaghilo najikavombile kyekyoni ikikwilanifu. Ulwene, kulyale nuvukangali uvunofu ku agha tuvela kwa nguluve.

²⁰ Uvukangasio uvu uvunono navulyahumila kisila kujova ikijiigho, pa ulu avatekesi avange nava katolile ikijiigho kyekyoni.

²¹ Looli u Nguluve akatolile ikijiigho unsiki ghuno akajovile vwinila u Yesu, Untwa ijighile nangabadilisie amasaghe gha mwene.' uve uli ntekesi kuvusila na kusile."

²² Pa uluo uYesu isile kuvutavulilua fwa lufingo ulunono.

²³ vwakyang'haani, uvufue vusigha untekesi kute kuvusila kusila. Pauluo pe valyale avatekesi vinga, jumonga kabula ja junge.

²⁴ Looli u lwakuva uYesu ikukala kuvusila nakusila, uvutekesi vwa mwene navubadilika.

²⁵ Pa uluo umwene iwesia nu vukwilanifu piling'ania pikivapoka vano vikum'belelela uNguluve kukila kwa mwene, ulwakuva umwene ikukala jaatu kuku funya vwinila vuvanave.

²⁶ Pa uluo untekesi ghw kihwani iki anoghile kulyusue. Unsila nyivi, vuhos, nsafi, juno abaghulivue kuhuma kuva nyanyivi, alikukyanya kukila uvu langa.

²⁷ Umwene nalyale nuvunoghelua, ikihwani kya vatekesi avavaha kuhumia ilitekelo jatu, uvutengulilo vwa nyivi sake jujuo, pambele kunyivi sa vaanhу. Akavomba anala lwa kammo

ku vooni, alihumisie jujuo.

²⁸ Kundaghilo ikuvasalula avaanhу ava votevote kuva vatekesi vavaha, looli ilisio lya lujighо lino likisile pmbele pa ndaghilo, akansalua u Mwana, juno akavombilue kuva nkwanisi ghwa kuvusila kusila.

Muliango 8

¹ Lino ilisio lino tujova lye ili: tuli nu ntekesi umbaha juno ikalile muluvoko lwa ndiyo lwa kitengo ikya iisi.

² Umwene m'bombi pa kimenyule ikimike, ilihema lya kyang'haani lino uNtwa alibikile, naghwe muunhu ghweni ghwa kufua.

³ Ulwakuuti avatekesi avavaha vooni luvikilue kuhumia uluvonolo ni dhabihu; pa uluo lunoghilekuva ni kinu kya kuhumia.

⁴ Lino nave u Kilisite alyale pasi pa iisi, umwene ngale na ntekesi kukila apuo. Ulwakuva ghwe alya pelile vala vano valya humisie ifipelua kuling'ana ni ndaghilo.

⁵ Valyavombie ikinu ikinu kino kilyale nakala ni kimugheghe kya finu fya iisi, saw ndavule u Muusa akavungilue nu Nguluve unsiki ghuno akale ilonda kujenga ilihema. "Lolagha," Nguluve akajova, "kuuti tenda kila kinu kuling'ana nuvutende vuno vukasonilue pakyanya pa kidunda".

⁶ Looli lino uKilisite upile uluvombelo ulunono kukila vwimila umwene kenge ghenge ghe nsambanisi ghwa Nguluve na vaanhу vunono, jijo jino jikangasivue nulufingo ulunono.

7 Pa uluo ndavule i agano lya kwasia ngale lisila vuhos, ngale nalunoghile kulonda i agano ja uvuli.

8 Unsiki ghuno uNguluve akagwile uvuhosi ku vaanh u akajova akati, "Lolagh, ifighono fikwisa, ijova u Mutwa, niliva nitenda i agano imia palikimo ni nyumba ja Israeli, ni nyumba ja Yuda.

9 Nijiva ndavule i agano jinobnikavombile nava nhaata va mwene ikighono kino nilyavatolile nuluvoko kuku vongelesia kuhuma ku iisi ja Misri. Ulwakuva navakaghendelile mu agano jango, najune nanikavaghana kange,' ijova u Mutwa.

10 Ulwakuva ilji je agano jino nikavombile kunyumba ja Israeli pambele mufighono ifio,' ijova u Mutwa. 'Nivika indaghilo sango mumasaghe ghavanave, kange nikusilemba mu mojo ghabanave. Niva Nguluve ghuvanave, voope viva vaana vango.

11 Navivulanisaniagha umuunhu gheni nu mang'ani wake, kila mmuunhu nu nyalukolo, umwene, angajove, "Unkagule uMutwa," pauluo vooni viku ng'agula une, kutengula un'debe hadi umbaha ghuvanave.

12 Pauluo nikuvasonagha uvukola ku mbombo ghavanave ghano naghakyang'haani, naningakumbuke inyivi sivanave kange."

13 Kujova "Imia," avambile i agano ja kwasia kuva mbaha. nilio lino apulisi kuva likuulu lili tayari kuvuka.

Mulyango 9

¹ Lino nambe iagano ja kwasia likale nikighavo kya lufunyo apa pa iisi nuvutavike vwa lufunyo.

² Mulihema pekilyale ikyumba kivikilue, kyumba kya kunji, pakatambulivuaghha kighavo kyimike. Mu kisala iki pakale nikinala kya tala, imesa na makate gha wonyesho.

³ Nakuluhengo lwa lipazia lwa vuvili kwekilyale ikyumba ikinge, kikale kighavo kyimike fijo.

⁴ Pelikale ilitekelelo lya sahabu kwa ku pulila uvu vumba, kange mwelilyalye ni lisanduka lya agano, lino likajengilue ni sahabu jene munkate muvene mwejilyale ibakuli ja sahabu inya manna, ulukongojo lwa Haruni luno lukamelile amatundu, ni mbavo sila sa mavue gha agano.

⁵ Pakyanya pa lisanduka lya agano amaumbo gha masarafi va vwimike vikupikila amapapatilo ghasene pavulongolo pakitengo kya vusambano, kino unsiki ughu natughwesia pikwolelela fijo.

⁶ Vwimila vwa finu ifi kuti vafiling'anisie, aVatekesi vavikwingila ku mukyumba kya kunji ikyalihema kukuvavombela imbombo sivanave.

⁷ Looli untekesi umbaha ikwingila ikyumba ikyalihema ikyumbi kuhumia idhabihu vwimila umwene jujuo, na kunyivi sa vaanhу sino vakavombie kisila vu kagusi.

⁸ U Mhepo u Mwimike ikuvolelela kuuti, panji pa kighavo ikyimike fijoji jikyale pifwikulua ul-wakuva ilihema lila ilya kwasia lijighe likwima.

⁹ Iki kye kivalilo kya nsiki ughu. Fyonи

luvonolo lwa dhabihu fino fivonolevua lino nafianga linganie uludonyo lujuno ikufunya.

¹⁰ Fye fyakulia fya luhuje lweene lugadingine nuvutavike vwa nyifunyo sa kukwilanila. Fyonifi fikale muvutavike vwa m'biili fino fikale vuling'anio vwa m'bili vino vakafiling'anisie kuuti jise indaghilo imia jino jikuvavika pakighavo kya mwene.

¹¹ UKilisite akisile ndavule untekesi um'ba ha ghwa masio amanono ghano ghisile kukilila uvuvaha nuvu kwilanisi vwablihemma ilivaaha lino nalikavombilue na mavoko gha vaanhу, vano nava mu iisi muno jino jikapelilue.

¹² Najilyale ku danda ja mhene nambe ngwada looli kudanda ja mwene jujuo kuuti u Kilisite ingile mukimenyule ikyimike fijo ng'hanning'hani ku voni na na kukutuvonia uvupoki vwitu vwa kuvusila na kusila.

¹³ Nave ku danda ja mhene ni ng'ombe na kumisulila amapembo gha figwada mu isio ilamafu vakadagilue kwa Nguluve na mulukolo luvanave ulunono,

¹⁴ Nave kwekukila kyongo idanda ja Kilisite jino jikilila uMhepo wa kuvusila kusila alihu-misie jujuo kisila mawaa kwa Nguluve, kusuka uludonyo lwitu kuhuma mu mbumbo sino sifule kum'bombela uNguluve umwumi?

¹⁵ Pauluo, uKilisite mitike ghwa agano imia ulu vwimila vwa vufue vuvalekile uvwavuke vooni vano va agano lya kwasia kuhuma mu-vuhihi vwa nyivi save, neke kuuti vooni vano vakemelilue nu Nguluve neke vupile ulifingo lwa vuhaasi vuwanave vwabkuvusila kusila.

¹⁶ Nave kuli agano nalinangika, lazima luvone-

sie kuvufue vwa muunhu jula juno alivobile.

¹⁷ Kuti i agano jiliva ningufu ku kighavo kuno vu huma uvufue, ulwakuva kusila ngufu ulwakuti juno alivobile ajighe ikukala.

¹⁸ Apuo nambe lila ili agano lya kwasia liva livikilue pasila danda.

¹⁹ Unsikibghuno uMusa alyahumisie ululaghilo lwa ndaghilo ku vaanhу vooni, akatola idanda ja ng'ombe ni mhene, palikimo namalenga, ikitambala ikilangali, ni hisopo, na pikuvamisulila igombo lilio na vaanhу vooni.

²⁰ Pe akajova, "Iiji je danda ja agano jino uNguluve avapelile indaghilo mulyumue".

²¹ Mu hali jilajila, akamisila idanda pakyanya pa hema ni fyombo fyoni fino fikatumikagha kutanga avatekesi.

²² Kuling'ana ni ndaghilo, pipi ni finu fyoni fivalasivua ni danda. Pasila kukung'a idanda pasila lusaghilo.

²³ Pauluo jilyale lasima kuti inakala sa finu fya vulanga shariti fivarasivue ku iji dhabihu ja fikanu. Pa uluo, ifinu fya kukyanya ffiyo fikanoghilue kuvalasivua ku dhabihu iji ija fikanu. Pa uluo, ifinu fya kukyanya fyene finoghilue ku valasivua ni dhabihu jino nofukyongo.

²⁴ Ulwakuva uKilisite nakingile pa kimenyule ikyimike fijo pano pakavobilue na mavoko, jino nakala ja kinu kikio. Pa uluo pe akingila kukyanya kukuo, pakimenyule kino isalisi kwale pavulongolo pa maso gha Nguluve vwimila vwitu.

²⁵ Nakingile kula vwimila vwa kuhumia

ilitekelo lwa mwene na kinga, ndavule ivomba untekesi um'bahá, juna ikwingila pa kimenyule ikyimike kyongo mwaka yeghukilile umwaka palikimo ni danda ju junge,

²⁶ ndavula anala jilyale lweli, navejisava lasima kwa mwene kupumusivua kakinga kyongo kuvutengulilo vwa vwasio vwa iisi. Looli lino mala kamo kufika kuvusilo vwa maka ghano akasetulile kuvusiabinyivi kwa dhahibu yake mwenyewe.

²⁷ Ndavule lulivuo kwa muunhu ghweni kufua lwakamo, pambele pa uluo lukwisa uluhighi,

²⁸ ghewevulevule kwa Kilisite jono alya humisivue kamo kudagha inyivi sa vinga, ilihumila ulwa vuvili, sio makusudi lwa kuvombela inyivi, looli kuvupoki vano vikumughulila nulu ghulilo.

Muliango 10

¹ Ulwakuva indaghilo kimwighighi kya masio amanono ghano ghikwisa, ghalahzano na gheghene. Indaghilo nasingavaling'anie valavalavano vikunseghelela u Nguluve musila ja dhabihu silasila sino avatekesi vakaghendelile kuhumia umwaka nu mwaka.

² Namba nave fylelulivue idhabihu isio nasale sibuhila kubusuvua? Mukivalilo ikio fano viku-funya, viva vavalisivue nakalingi, vasava vasila lutambilisio kukila inyivi.

³ Kange mu dhabihu isio sili nikivalilo kya nyivi sino sivombilue mwaka nu mwaka.

⁴ ulwakuva najiwezekana mu danda ja ng'ombe ni mhene kubusia inyivi.

⁵ Unsiki uKilisite ye isile mu iisi, kajovile, “Namukanoghilue ilitekelo nambe dhabihu, pa uluo, mukaghuling'anisie um'bili v威mila vwango.

⁶ Namilkale nulatalama mumatekelo ghoni agha kutagha nambe dhabihu v威mila vwa nyivi.

⁷ Kange nilyajovile, “Lola, apanivomba ulughano lwako, Nguluve, ndavule jilembilue v威mila une mu gombo”.

⁸ Alyajovile ndavule jilyajovilue apuo pa kyanya: Namukanoghilue idhabihu, litekelo, nambe litekelo v威mila kudagila inyivi, nambe numuli lukelo munkate mwa mwene” dhabihu sino sitavulivua kuling'ana nu lulaghilo.

⁹ Pe akajova, “ona, niliapankuvomba ulughano lwako”. Avikile palubale indaghilo sino sa vutengulilo neke kukangasia sila isavuvili.

¹⁰ Muvulungike vwa vuvili, ttagilue kwa Nguluve kulughano lwa mwene kukilila kuhumia kumbili ghwa Yesu Kilisite mara kamo muvsikighwoni.

¹¹ Sakyang'haani, untekesi ghweni ikwima kunsiki ghwa kighono na kighono, ihumia idhabihu jilajila, jino, ku lyolyonni, kamwe nallwale lughela kudagha inyivi.

¹² Looli apuo uKilisite kuhumia idhabihu lwa kamo ku nyivi sa kuvusila nakusila kwoni, alikalile uluvoko lwa ndiyo lwa Nguluve,

¹³ ighulila avalugu v威mwene vabikkue pasi na kuvomba vave kitengo v威mila amaghulu gha mwene.

¹⁴ Ulwakuva isila ja litekelo limo avaling'anisie kuvusila kusila vala vano vadaghilue nu Ng-

luve.

¹⁵ Nu Mhepo u Mwimike kange ikwolelela kulyusue. Ulwakuva tasi akajovile,

¹⁶ “Iiji je agano lino nikulivomba palikimo navenepambele kufighono ifio; ijoba uMutwa: nibika indaghilo sango munkate mu mojo gha vanave, penilembagha muluhala luvanave”.

¹⁷ Kange akajova, “Navilikumbuka kange inyivi ni mbombo save ifwihi”.

¹⁸ Lino ikighavo kino kili nulu saghilo ku ava, nakuva kange ni dhdbihu jejoni vwimila i nyivi.

¹⁹ Pauluo, vanyalukolo, tukuvuvona uvukangali vwa kwingila pa vwimike fijo ku danda ijabYesu.

²⁰ Pauluo jesila jidinduluvue vwimilw usue kusila jam'bili ghwa mwene, m'pia nu vwumi vuno vukilila palipasia.

²¹ Ulwakuva tuli nu ntekesi um'baha pakyanya pa nyumba ija Nguluve,

²² tunsoghelele ku mwoojo ghwa kyang'haani muvu kwilanisi vwa kyang'aani vwa lwitiko tungave na moojo ghano va misile uvunofu kuhuma muvuhosi vwa vufumbue nakuva namaviili ghitu gano ghasukilue namalenga manofu.

²³ Looli pe tugadililaghe kuvufumbue mu vu-fumbue vwa lulato lwa vukangali vwa lwitiko lwitu, kisila kusyetuka, ulwakuva uNguluve juno atufufingile mwitiki.

²⁴ Kange tusaghaghe ulwa kumpela inumbula umhuunhu ghweni kughana ni mbombo inofu.

²⁵ Tulalekagha pikong'ana palikimo, ndavule vule vivomba avange. Pa uluo, kipelana amoojo umuunhu ghweni kukila na kukila, ndavule

vulemuvona ikighono kilipipi.

²⁶ Nave tuvomba kumakusudi kughendelela kuvomba inyivi unsiki ye twupile isukulu ja kyang'haani, iDhabihu ijinge ija nyivi na-jisighalila kange.

²⁷ Pauluo, kuliluhuvilo lweene lwa vuhighi vea kwoghofia, nuvulefi vwa mwono vuno vuno vuno vudagha avalugu va Nguluve.

²⁸ Ghweghonu juno abedile indaghilo ja Musa ifua kisila rusungu pavulongolo vwa vwolesi vwa volesi vavili nambe vatatu.

²⁹ Kivalilo kiki kya vuhighi ghusagha ghusagha kuuti kimunoghile umuunhu ghweni juno am'bedile uMwana ghwa Nguluve, umwene juno ajivombile idanda ija agano japakale ndavule ikinu kino na kyimike, idanda jino jikaikilue kwa Nguluve - ghweghwoni juno amulighile uMhepo ghwa vumofu.

³⁰ Ulwakuva tukagwile jumo juno alya jovile, "kisasi kyango, nigomokesia". Kange, "UMutwa ilihigha avanhu va mwene".

³¹ Lisio lya kwoghofia kukwingila mumavoko gha Nguluve juno mwumi!

³² Looli kumbuka ifighono fino fikilile, pa uluo ye muponesivue ulumuli, ulwakut ndani mukgh-wesisie piva nulugudo lwa vulemale uvukome.

³³ Mukale muvikilue pavuvalafu mu vuhosí vwa maligho na mu mumuko, mukale va hangi-lanisi palikmo na vala vano vakakilile imumuko ndavule isio.

³⁴ Ulwakuva mulyale ni numbula sa lusungu ku avuo vano valyakungilue, pe mulyupile ku lukelo iluhigho lwa vuhasi vwinu, mungakagule

kuuti umue jumue mulyale nuvuhaasi vunofo
vwa kukala vusila nakusila.

³⁵ Pa uluo namulataghagha uvukangali vwinu
vuno vuli nuluvumbulilo luvaha.

³⁶ Ulwakuva mulonda ulugudo, neke kuuti mu-
pate kino u Nguluve atufingile, pauluo munga-
male kuvomba ulughano lwa mwene.

³⁷ Ulwakuva ye kasiki kadebe, jumo juno
ikwisa, ilikwisa sakyang'haa na idila.

³⁸ Unya vwakyang'haani vwako ikukala
nu lwitiko. Nave iligomoka kunsana, na
nilinoghelua naghwo."

³⁹ Looli usue natuli kama vala vano vigomoka
mumbele kwa kusoveleng'haana. Pa uluo,
usue tulivamo va vala twevano tulinulwitiko
kulolelela i mhepo situ.

Muliango 11

¹ ino ulwitiko lwa kyang'haani luno alinalwo u
muunhu pa ihuvila ikiinu kimonga nuvu kangali.
Sa kyang'haani ku kinu kino bado nakivoneka.

² Vwimila vwa iili avisukulu vitu valivonesisie
ku lwitiko luvanave.

³ Ku lwitiko tukagula kuuti iisi jilya pelilue
kululaghilo lwa Nguluve, neke kuuti kila kino
kivoneka nakikatendalue kuhumilanila ni finu
fino fikale fivoneka.

⁴ Jilyale vwimila vwa lwitiko kuuti u Habili
alyamumikisie u Nguluve ilitekelo lya kufua
kukila vule akavombile u Kaini. Jilyale vwim-
ila vwa iili kuuti valya mpalile kuuti nyavwa
kyang'haani uNguluve uNguluve alya palilue
vwimila vwa mbonolo sino asiletile. Vwimila
vwa ilio, uHabili ajighe ijivo, nambe afuile.

5 Jilyale ku lwitiko kuti uEnoko alyatolilue n'kyanya nakavuvona uvufue. "Nalyavonike, ulwakuva u Nguluve alya n'tolile" Ulwakuva jilyajovilue vwimila umwene kuti akamunoghile u Nguluve ye akyale pitolua ku akyanya.

6 Pavusila lwitiko najivwezekana kumunoghela u Nguluve lasima itike kuuti uNguluve ikukala kuuti ikuvapela uluvonolo vala vano vikum'bingilila.

7 Jilyale nu kulwitiko kuti uNuhu, ikiwa akanolue nu Nguluve vwimila vwa masio ghano naghakavonike, ku vumofu vwa ki Nguluve alyabtendile i safina vwimila vwa kukipoka ikikolo kya mwene. kwa kuvomba ndiki, alyahighile iisi peakava muhaasi ghwa vwakyang'haani vuno vukwisa kukilila ulwitiko.

8 Jingave ku lwitiko kuti ulbulahimu, pano alya kemelilue akitika na piluta pakighavo pano panobakanoghile kukwupila ndavule uvuhasi. Akahumile kisila kukagula kukighavo kiki kinnoalyale iluta.

9 Jilyale ku lwitiko kuti alikalile mu iisi ja lufingo hwene mughesi. Alikalile mumahema palikimo nu Isaka nu Yakobo, Avahaasi vaninea va lufingo lula lula.

10 Ulu lwakuuti akafumbuagha kupata ili kaja lino likagulike nu njengi ghwa mwene asava ghwe Nguluve.

11 Lulyale lwe lwitiko kuuti u Ibrahimu, nu Sara jujuo, valyupile ingufu sa kuhola nambmbe ulwakuuti valyale va ghogholo kyongo, ulwakuva vakitike kuuti uNguluve mwitiki, juno

alyavafingile kupata u mwana undiimi.

¹² kwekuuti kange kuhuma ku muunhu uju jumo juno alyapipi kufua valyaholilue avaana vano navivalilika. Valyale vinga hwene nondue sa kukya kange vinga hwene meke sa mulihanga mulubale mu nyanya.

¹³ Ava vooni valyafwile mulwitiko kisila kyupila ulufingo. Pa uluo, vakasiywene na pikusiseghelela pa vutali, vakkitika kuuti valyale vahesia na vakilaji pakyanya pa iisi.

¹⁴ Kuvala vano vijova amasio ndavule agha vavikila bayana kuuti vilonda iisi jivanave vavuo.

¹⁵ Sa kyang'haani, ndavule vasavisagha visagha i iisi jino kuvanave valya humile, ndevalyale ni numbula ja kugomoka.

¹⁶ Looli nave lulivuo, vinoghelua i iisi jino nono, jino, ja ki vulanga. Pa uluo uNguluve naivona sooni ku tambulivua Nguluve ghuwanave, ulwakuva aling'anisie ilikaja vwimila vuvanave.

¹⁷ Jilyale ku lwitiko kuuti Ibulahimu ye aghelilue, akamumisie u Isaka. Ena, umwene alyupile kulukelo ulufingo, alyamumisie umwanake jujuo,

¹⁸ juno pakyanya pa mwene jikajovilue, "Kuhima kwa Isaka ikikolo kwako kitambulu-agha."

¹⁹ Ibulahimu alya kaguile kuuti uNguluve alyale ni ngufu sa kyunsusia u Isaka kuhuma muvafue, nakujova kunjovele ja maumbo, alyamwupile.

²⁰ Jilyale ku lwitiko kuuti uIsaka alyafunyilue

uYakobo nu Esau kuhusu amasio ghono ghilikwisa.

²¹ Lulyale lwitiko kuti uYakobo ye alimuvutavike vwavkufua, akavafunyia avaanha vooni ava Yusufu. UYakobo akifunya, akeghamila palukongojo lwake.

²² Jilyale ku lwitiko kuti uYusufu unsiki ghamwene ghwa kuvusililo yeghuseghelile, aka-juovu pakyanya pa lwa kuhuma kuhuma kwa mwana ghwa Israeli Misiri akavalaghila kutola palikimo navene ifijeghe fya mwene.

²³ Jilyale ku lwitiko kuti uMusa, yeaholilue, alyafisilue nava amesi gha tatu navapafi vamwene ulwakuva valya mwaghile kuti ghwe mwana n'dima juno alyale nono, navakoghwipe ni ndaghilo sa ntwa.

²⁴ Jilyale kulwitiko kuti uMusa, ye alyale muunhu n'goyo, alyakanile kutambulivua mwana wa minja uFarao.

²⁵ Pa uluo akasalula kuhangilanila i mumuko na vaanha va Nguluve badala jakukela nuvuhosi uvuhosi vwa nyivi sivanave ku kasiki.

²⁶ Akasaghile isooni sa kum'bingilila u Kilisite kuti vwe vumofu vuvaha kukila ilitekelo lya ku Misiri ulwakuva akalunguvilie amaaso ghake pa luvonolo lwa nsiki ghuno ghukwisa.

²⁷ Jilyale ku lwitiko kuti uMusa akahumila ku Misiri. Nalyasaghile ilyoojo lya Ntwa, ulwakuva alyale nulugudo kwa kulola kwajuno na ivoneka.

²⁸ Lulyale lwitiko kuti akajikolile ipasaka na pimisila idanda, neke kuuti vunangi vwa muholua ghwa kwasia kuuti nangaghelaghe kugusa avaholua va kwasia wakwasia ghwa kighosi

ghwa vaIsraeli.

²⁹ Lulyale lwitiko kuti valyakilile mu nyanja ja shamu ndavule mu lukuve. Unsiki avaMisiri ye vighela kukila, likagulubikivua.

³⁰ Jingave ku lwitiko kuti uluvumba lwa Yeriko vukaghile pasi, ye vasyunguite ifighino lekela lubale.

³¹ lulyale lwitiko kuuti u Rahabu jula mwenda mwelu nalya sovile palikimo navala vano navalyale vakola, ulwakuva akavupile avapelelezi na kuvavika pa vunono.

³² Nijove kiki fijo? Ulwakuva unsiki naghuk-wilabkuvolelela agha Gideoni, Barak, Samsoni, Yeftha, Daudi, Samweli ni savavili,

³³ vano kukilila ulwitiko vakalefisie iNtwa, vavyavombile isakyang'aani, vakupile lufingo. Vakadindile amalomo gha nyalupala,

³⁴ vaksimisi ingufu sa mwoto, vakapungile uvutemi vwa panga, valyasosivue kuhuma mu mu vutamu, valya valyale vagumu va vulugu, vavambwisisie avasikali avahesia kukimbila.

³⁵ Avamama valyupile avafue vavanave musila jablusetulilo. Avange valyapumisivue, kisila kwitika kulekua muvwavuke neke kuuti vavwesie kupata vwa lusetulilo ulunono fijo.

³⁶ Avange valepumusivue kwa dhihaka ni-fuchapo, naamu, nambe kuvudindilo na kuvikua mu ndinde.

³⁷ Vakatovilue na mavue. Vakadimulilue fipisi nu nsumeno. Vakadumulilue ni panga. Vakalutii ni nguvu sa ng'olo ni nguvu sa mhene valyale vafumbue, vighendelela muvuvaifi kange vivombeluaamavivi

³⁸ (ghano iisi najikanoghile kuva nagho) vihangajika muvikwavo, mufidunda, mu maghenge na mumina gha iisi.

³⁹ Nambe avaanhу vooniava vakafunyilue nu Nguluve vвimila vwa Iwitiko luvanave, nava lyupile kino akavafingile.

⁴⁰ UNGuluve alyatalile kukutupela ikinu kino kinofu, neke kuuti kisila usue navale vighesia kumemesivua.

Muliango 12

¹ Pa uluo, ulwakuva litusyungutile ilifunde ilikome ilya valesi, pe tutaghe kila kiini kino kikutulema ni nyivi sino sikutwuvila kihugu. Tu tove uluvilo ku saburi mu masindano ghano ghavikilue pavulongolo palyusue.

² Tusung'e amaso ghitu kwa Yesu, juno n'tengulisi nughwa ku ling'ania ulwitiko lwitu, juno vвimila lwa lukelo lwitu jino jika vikilue pavulongolo jikanoghile pa kikovekano, ibeda isooni ja mwene, akikala pasi pa paluvoko lwa ndiyo lwa kitengo kya vutua ikyu Nguluve.

³ Msaghe kuuti umwene umwene juno alya gudile amasio amasio gha kukalasia kuhuma mu nyivi, vвimila umwene jujuo neke kuti mulakatala nambe kusilika amoojo ghinu.

⁴ Namupumuike nambe kupumuka kutovana ni nyivi kighelelo kya kusilua idanda.

⁵ Kange musyamilue kula ku kangasivua inumbula kuno kukuvolelela ndavule avaanhу ava dimi: "Mwanango, Nulaghatalagha kuvuhugu amagomokelo gha Mutwa, nambe nula denyek-agha inumbula pano ghunosevua nu mwene."

6 Ulwakuva u Mutwa ikun'gomokela ghweghue juno amughanile, na pikumigha umwana ghwenibjuno ikumwupila.

7 Ghulilala ingelo kukugomokela. uNgluve ihangajika numue ndavule ikuvavombela avaana, ulwakuva ghwe mwana juliku juno u nhaataghake nangawesie kugomoka?

8 Looli nave na kwekule kugomoka, kuno usue tweni tuhanga, looli umue ni haram namuli vaanha va mwene.

9 Kukila ghoni, tulyale nava nata vitu mu iisi vakutugomokela, kange tukavoghopagha. Vuli najitunoghile namba kukila kumwitika Nhaata wa kimhepo na na kukukala?

10 Ku vwakyang'haani va naata vitu valyatuhighile ku maka madebe ndavule jikavonike sawa kuvanave, looli u Ngiluve ikutuhigha kuluvinbulilo lwitu neke tuhange uvwimika vwa mwene.

11 Nakwelule uluhighilo luno luhovosia ku nsiki ughuo. Luva nuvvuafi. pauluo, pambele jikoma imeke ja lutengano lwa kuvabuda vala vano vano vavulanisivue nagho.

12 Pa uluo mwinila amavoko ghinu ghano ghilegena na pivoma amafundo ghinu ghano mavotevote kuva manyangufu kange;

13 mugholosie amakilo gha sajo sinu, neke kuuti ghweghwonu juno mulemale nailitemua muvuvusovi looli asosevue.

14 Mulondaghe ulutengano na vaanhу vooni, kange nu vwimike kisilanuvuo nakwale juno ilikum'bona umutwa.

15 Muve valoleli neke kuti napweavisaghe

ughwa kudagua kutali nuvumofu vwa Nguluve, nakuuti liilisa ilisikina lya lusungulino lilemba nakuhambusia imumuko na pikuvahambusia vinga.

¹⁶ Mulolaghe kuti nakwevule uvuvwafu nambe muunhu junono na mtauwa ndavule u Esau, juno vwinila vwa lulio lwa kamo alyaghuisie uvwakyang'haani vwa mwene uvwa kuholua.

¹⁷ Ulwakuva mukagula kuti pambele, alya kanilue, ulwakuva nalyapelilue inafasi ja kulata palikimo nu naata ghwa mwene, nambe kuuti alyalondile kyongo ku masosi.

¹⁸ Ulwakuva namukisile mu kidunda kino ndapunu ghugusa, Kidunda kno kivika umwoto, ng'isi, pidena inumbula ni dhoruba.

¹⁹ Namulisile namukisile kulisio lya lukelema, nambe kumasio ghano ghahumilanile ni lisio ghanogha kavombole kuuti van'll vipilika valek-aghe pikufunya ilisio lyolyoni kujovua kuvanave.

²⁰ Ulwakuva navakaghwesie kuguda kila kinokilamulilue: "Nave nakikikanu kino kigusa ikidunda, lasima kitovue na mavue."

²¹ Lwakuti kukila ghano aghaghile uMusa aka-jova, Noghuipe kyongo kivalilo kya kuhilila".

²² Pauluo, musilebmukidunda kya Sayuni na mulikaja lya Nguluve juno mwumi, Yerusalemu ja kukyanya, na vanyamola filundo kumi vano vishelekela.

²³ Mwisile mulipugha lya vaholua va kwasia vooni vano vasajilivue kukyanya, kwa Nguluve umighi ghwa vooni nku mhepo sa vitike vano vakwilanile.

²⁴ Mwisile gha Yesu unsambanisi wa agano

imia, dakudanda jino vamisile jino jijova amanono kyongo kukila idanda ja Haili.

²⁵ Lolagha alan'kolagha jumo juno ijova. Ulwakuva hwene navakapungile vano van'kolile jumo juno akavavungile, sa kyang'haani na tulipunga isi nave tusyetuka kuvutali kuhuma kwajula juno ikutuvunga kuhuma kukyanya.

²⁶ Ku nsiki ughuo ilisio lya mwene likasukanisie i iisi. Looli lino atufingile kujova, "Bado kakingga kange nanisukania ji iisi jene, looli navuvulanga kange."

²⁷ Amasio agha, "Lwakamo kange,"jisona kubusivua ku finu fila fino fisukanisivua, ifi fye, finu fila fino fipelilue, neke kuti ifinu fila fino nafisukanisivua visighale.

²⁸ Pa uluo twupile uvutwa vuno navusukanisivua, tukele mu mu hali ja kumfunya u Nguluve kukwitika palikimo na kuvumofu mu kicho,

²⁹ Ulwakuva uNguluvevghwitu ghwe mwoto ghuno ghulia.

Muliango 13

¹ Pe ulughano lwa nyalukolo lughendelelaghe.

² Mulashamuaghe kukuvakalibisia avaghesi, ulwakuva kwa kuvomba n'diki, vamonga vakalibisia unyapola kisila kukagula.

³ Mukagule vooni vano valimindinde, kuti mulyale navo kula palikimo navene, nave amaviili ghinu ghakavombilue ghakavombilue ndavule avene.

⁴ Basi indoa joghopuaghe na vooni looli na kikitala kya ndoa kivombie kuva kinono,

ulwakuva uNguluve ilihigha ava vwafu navaghenda mwelu.

⁵ Looli isila sinu isa vukalo sive vwavuke mulughano lwa hela. Muve vano vikwilana ni finu fino mulinafyo, ulwakuva uNguluve jujuo akajovile, "Nanilikuvalika umue isfighono fyoni, nambe kuvatelekesia imue."

⁶ Looli tukwilanaghe neke tujove kuvukan-gali, uMutwa ghwe n'tangi ghwango; Nanikum-woghopa. Umuunhu ighwesia pikumbombela kiki?"

⁷ Muvsaghe vala vano vavalongwile, vala vano vavalongwisiebilisio lya Nguluve kulyumue, na mukumbuka amajubu gha maghendelelo ghavanave.

⁸ UYesu Kilisite ghwe mwene pamihé, umusyughu, na kuvusila kusila.

⁹ Ulatemuagha ni mbulanisio inyinga isa kihesia ulwakuva lunoghile inumbula jijengue nuvu mufu, kisila ndajilo isa kyakulia aghuo naghikuvatangha vala vano vikukala ku aghuo.

¹⁰ Tuli namatekelo ghano vala vano vivombeka mu nkate nyumba injimike ija kufunyila navalí nuvvakyang'haani kulia.

¹¹ Ulwakuva idanda sa ng'anu, sino sikahu-misivue dhabihu vwimila vwa nyivi, jikaletilue nu ntekesi um'baha munkate mukiponge ikyime, looli amaviili ghave ghakanyanyilue kunji ku-likambi.

¹² Looli na ju Yesu alyapumuike kunji pa mulyango wa likaja, ulu kuuti kuvika vavikue avaanhу kwa Nguluve kukilila idanda jamwene.

¹³ Pauluo tulutaghe kwamwene kunji ku kambi, tupinde uvuhosi vwake.

¹⁴ Ulwakuva natulinuvukalo vwa kuvusila kusila mulikaja ili. pauluo tulonde ilikaja lino likwisa.

¹⁵ Kukilila u Yesu luvanoghile kakinga kuhuumia litekelo lwa kumulumba uNguluve, kumpala kuuti imeke ja malomo ghitu lyitike ilitavua lyake.

¹⁶ Kange nulasyamuagha kuvomba amanofu na kutangana jumue kwa jumue, ulwakuva kwe kulitekelo ndavule ilio u anguluve ikulinoghela kyongo.

¹⁷ Tiini na pikukwisia kuvatemi vinu, nene vighendelela kuku mulolelela vwimila vwa mhepo sinu, ndavule vala vano vihumia iki-valilo. Tiini neke kuti avatemi vinu valefie kuku vatinza kulukelo, kisila lusukunalo, jino najingavatange.

¹⁸ Tufunye, ulwakuva tilinuvwa kyang'haani kuti tuli nuvufumbue vunono, tunoghelua pikukala uvukalo uvuvaha mu mbombo soni.

¹⁹ Mwevooni nikuvakemela mu nuumbula kukila muvombe ndiki, neke kuuti nighele kugomoka kulyumue apa pavupipi.

²⁰ Lino uNguluve ghwa lutengano, juno akavaletile kange kuhuma kuvalafue un'diimi um'ba ha ughwa Ng'olo, Mutwa ghwitu Yesu, kudanda ja agano lya kuvusila kusila,

²¹ Ikuvapela ingufu ku mbombo soni inofu kuvomba ulughano lwake, angavombe imbombo mun'kate mulyusue jinonofu ja kumunoghela pa maaso pa mwene, kukilila uYesu Kilisite, kwamwene vuve vwimike kuvusila na kusila. Ameni.

²² Lino nikukukangasia inumbula, nyalukolo,

kutolilanila nilisio lya kukangasia inumbula jino
lino nikalyandike kulyumue.

²³ Kagula kuuti unyalukolo ghwitu Timo-
theo atavulilue mu vwavuke, juno palikimo nu
mwene nikuvavona nave ilikwisa pavupipi.

²⁴ Hungila avatemi vako vooni na vitiki vooni.
Vala vano vihuma ku Italia vikukuhungila.

²⁵ Nuvumofu uve numue mweni.

**Vwanji Bible
The New Testament in the Vwanji language of
Tanzania**

copyright © 2020 Door43 World Mission Community

Language: Kiwanji (Vwanji)

Translation by: Door43 World Mission Community

Contributor: Cloud Roman, ITTO, Mwj. Lucas Ndugu, Tiralaleli Ndugu, Julieth Ngogo, Vwanjimt

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-11-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

0fe8b31a-d7bb-5580-ae6c-d8de2d786d46